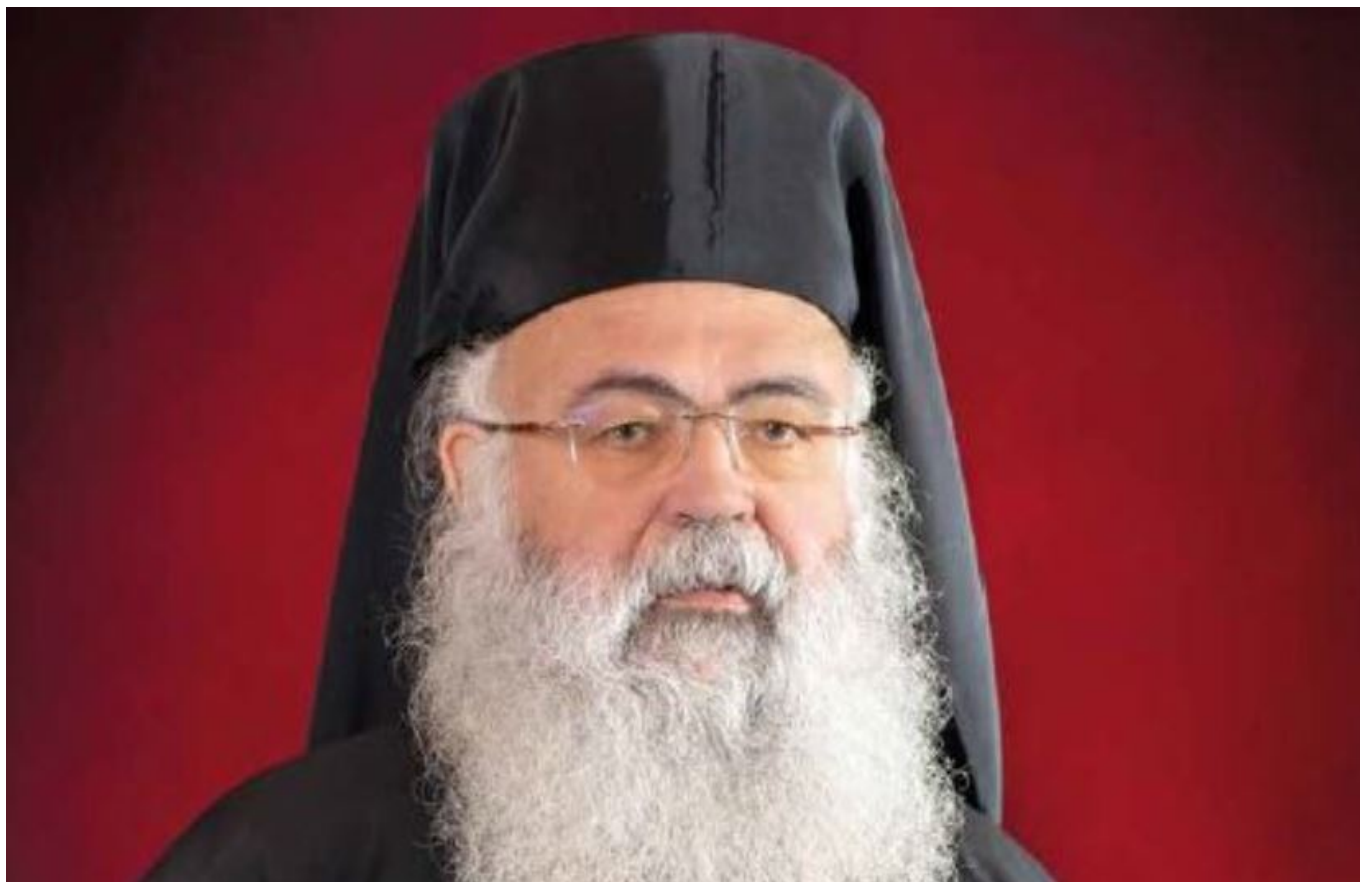

Κύπρου Γεώργιος: “Φεύγοντας τον βάρβαρο Τούρκο κατακτητή πολλοί πρόσφυγές μας αντί άλλων τιμαλφών, πήραν μαζί τους εικόνες”

[Αυτοκέφαλες Εκκλησίες](#) / [Εκκλησία της Κύπρου](#)

Στις προσπάθειες τις οποίες κατέβαλαν οι εκτοπισμένοι από τους Τούρκους στα Κατεχόμενα να διασώσουν ιερές εικόνες αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων, ο [Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Γεώργιος](#) κατά τον χαιρετισμό του στην παρουσίαση του τρίτομου έργου με τίτλο “Θρησκευτικές Εικόνες της Καρπασίας”, η οποία έλαβε χώρα χθες, Κυριακή 9 Ιουλίου, στην αίθουσα του Πανεπιστημίου UCLAN, Πύλα, στη Λάρνακα.

Κατά την διάρκεια της εκδήλωσης το ν χαιρετισμό του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας ανέγνωσε η Αναπληρώτρια Κυβερνητική Εκπρόσωπος κ. Δόξα Κωμοδρόμου. Παρέστη, μεταξύ άλλων επισήμων, η Πρόεδρος της Βουλής κ. Αννίτα

Δημητρίου.

Διαβάστε επίσης: Νίκος Χριστοδουλίδης: “Η Εκκλησία της Κύπρου παρείχε ευεργετική προσφορά και υπηρεσίες έργων προς την κοινωνία και το έθνος”

Η ευλάβεια προς τα εικονίσματα

Ο Προκαθήμενος της Εκκλησίας της Κύπρου αρχικά ανέφερε ότι: “Στην Ορθόδοξη Εκκλησία ήταν και παραμένει πάντα σπουδαίος ο ρόλος των εικόνων, τόσο στη λατρεία της όσο και στη θεολογία της. Δεν ήταν το πνεύμα της Ανατολής, οι Έλληνες που παρίσταναν με αγάλματα τους Θεούς τους και με εξεικονίσεις τα κατορθώματά τους. Ήταν κυρίως η θεολογία μας που διακήρυσσε ότι ο αόρατος και απερινόητος Θεός έγινε άνθρωπος στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού και έτσι «σαρκί οφθέντος Θεού και τοις ανθρώποις συναναστραφέντος», θα μπορούσαμε «εικονίσει Θεού το ορώμενον». Κι από την άλλη η εικόνα της Παναγίας διακηρύττει ότι ο άνθρωπος, όπως η Παρθένος Μαρία, αν κρατηθεί μακριά από την αμαρτία μπορεί να γίνει «Χώρα του Αχωρήτου», να περιχωρήσει μέσα του τον ίδιο τον Θεό. Κι ακόμα οι εικόνες των αγίων διακηρύσσουν την πραγματικότητα «της Εκκλησίας των πρωτοτόκων» της «εν ουρανοίς απογεγραμμένης». Οι εικόνες έγιναν πορθμεία της χάριτος των εικονιζομένων προσώπων προς τους πιστούς, η καταφυγή τους σε ώρες θλίψης και στεναχώριας, η ορατή σύνδεση τους με τον Θεό. Ο ασθενής έχει στα χέρια του και στο προσκέφαλό του, εκτός από τον τίμιο Σταυρό και ένα εικόνισμα. Ο στρατιώτης το ίδιο, ο μαθητής παρομοίως”.

Ο Μακαριώτατος αναφέρθηκε στις προσπάθειες που κατέβαλαν τις ώρες του ξεριζωμού οι πρόσφυγες να σώσουν τις ιερές εικόνες. “Ο άγιος Ιάκωβος ο Τσαλίκης έλεγε ότι «την ώρα του ξεριζωμού, στο ανεμοσκόρπισμα των προσφύγων, προέκριναν οι άνθρωποι τη διάσωση των προγονικών σεβασμάτων.

Στη Μικρά Ασία τότε, την ώρα της φυγής έριχναν τις εικόνες στη θάλασσα λέγοντας «Παναγία μου, Άη Γιώργη μου, προσκυνώ σε και ρίχνω σε στη θάλασσα, όχι να σε φαν τα ψάρια, μηδέ να πας στον πάτο, παρά μόνο να βγεις σε στεριά και χέρια και χείλη Χριστιανών να σε θυμιάσουν και να σε προσκυνήσουν». Και πράγματι! Πριν τη δική μας καταστροφή, θαυμάζαμε, σε εκθέσεις Μικρασιατικών κειμηλίων, εικόνες που έφεραν μαζί τους, στην προσφυγιά, οι Έλληνες της Μ. Ασίας, του Πόντου, της Ανατολικής Θράκης. Ακριβώς την ίδια ευσέβεια και την ίδια ευλάβεια προς τα εικονίσματά τους είδαμε να εκδηλώνεται και από τους Κυπρίους πρόσφυγες. **Φεύγοντας τον βάρβαρο Τούρκο κατακτητή πολλοί πρόσφυγές μας αντί άλλων τιμαλφών τους, μέσα στη δίνη του πολέμου πήραν μαζί τους τις εικόνες τους“.**

Το φαινόμενο της Καρπασίας

Εξηγώντας γιατί αυτό το φαινόμενο ήταν πιο έντονο στους πρόσφυγες της Καρπασίας, είπε:

“Σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό είδαμε το φαινόμενο να εκδηλώνεται από τους πρόσφυγες της Καρπασίας, για δύο κυρίως λόγους. Πρώτα γιατί οι περισσότεροι από αυτούς διετέλεσαν εγκλωβισμένοι, για μικρό ή μεγάλο διάστημα, κι είχαν τον χρόνο να οργανώσουν, έστω και με μεγάλο κίνδυνο της ζωής τους τη φυγή των εικόνων και των άλλων ιερών αντικειμένων τους. Προσωπικά, όμως, πιστεύω και για έναν άλλο λόγο.

Έζησα με αρκετούς τέτοιους πρόσφυγες από την Καρπασία, είτε στο χωριό μου όταν έφτασαν διωγμένοι από τους Αττίλες, είτε στα σχολεία ως συναδέλφους και αργότερα ως κληρικούς όταν εισήλθα και εγώ στις τάξεις του κλήρου. Διέκρινα μια διαφορετική ευλάβεια στα πρόσωπά τους και μια ιδιαίτερη προσήλωση στις θρησκευτικές αλλά και εθνικές μας αξίες και παραδόσεις.

Έλεγαν π.χ. και το αισθάνονταν και το είχαν καύχηση, ότι στην Κύπρο ο καλύτερος τόπος για να αγναντέψεις την Μικρασία, την οροσειρά του Ταύρου, του Αντίταυρου και της Καππαδοκίας, είναι ή Καρπασία. Από αυτό το άκρο της εσχατιάς τού Ελληνισμού έχεις, έλεγαν, το ίδιο συναίσθημα που έχεις όταν αντικρύζεις από τη Χάλκη την Κωνσταντινούπολη, από την Λήμνο την Ίμβρο, από την Μυτιλήνη το Αϊβαλί. Μιλούσαν περήφανα για αρχαίες πολιτείες που δάμασαν τον πανδαμάτορα χρόνο: την Αιγιαλίδα, την Ουρανία, των Αχαιών Ακτή. Από τα χώματά της περηφανεύονταν ότι πέρασε ο αρχαίος περιηγητής Στράβων ο Σινωπέυς, και τα περιέγραψε με τα δικά του λόγια που επαναλάμβαναν και οι ίδιοι: «Εἴτ’ Ἀχαιῶν ἄκτῆ, ὅπου Τεϋκρος προσωρμίσθη πρῶτος κτίσας Σαλαμῖνα τὴν ἐν Κύπρῳ». Διωγμένος ο Τεύκρος από τον πατέρα του τον Τελαμώνα μετά τον θάνατο τού αδικοχαμένου αδελφού του Αίαντα, κλαίγοντας άραξε στο ανατολικό αυτό ακρογιάλι της Κύπρου, που απο τότε πήρε το όνομα Αχαιών Ακτή. Εδώ σε αυτά τα

κύματα πρωτακούστηκε ο θρήνος των Αχαιών πού καταρώνται τον πόλεμο και τον θεό του πολέμου τον Άρη”.

Αφηγήσεις εγκλωβισμένων κατοίκων της Καρπασίας

Στη συνέχεια παρέθεσε μαρτυρίες εγκλωβισμένων κατοίκων της Καρπασίας:

“Δανείζομαι τις αφηγήσεις των εγκλωβισμένων κατοίκων της Καρπασίας, για τη ζωή τους, πριν και μετά τον πόλεμο, πού αποπνέουν άρωμα συναξαρίου.

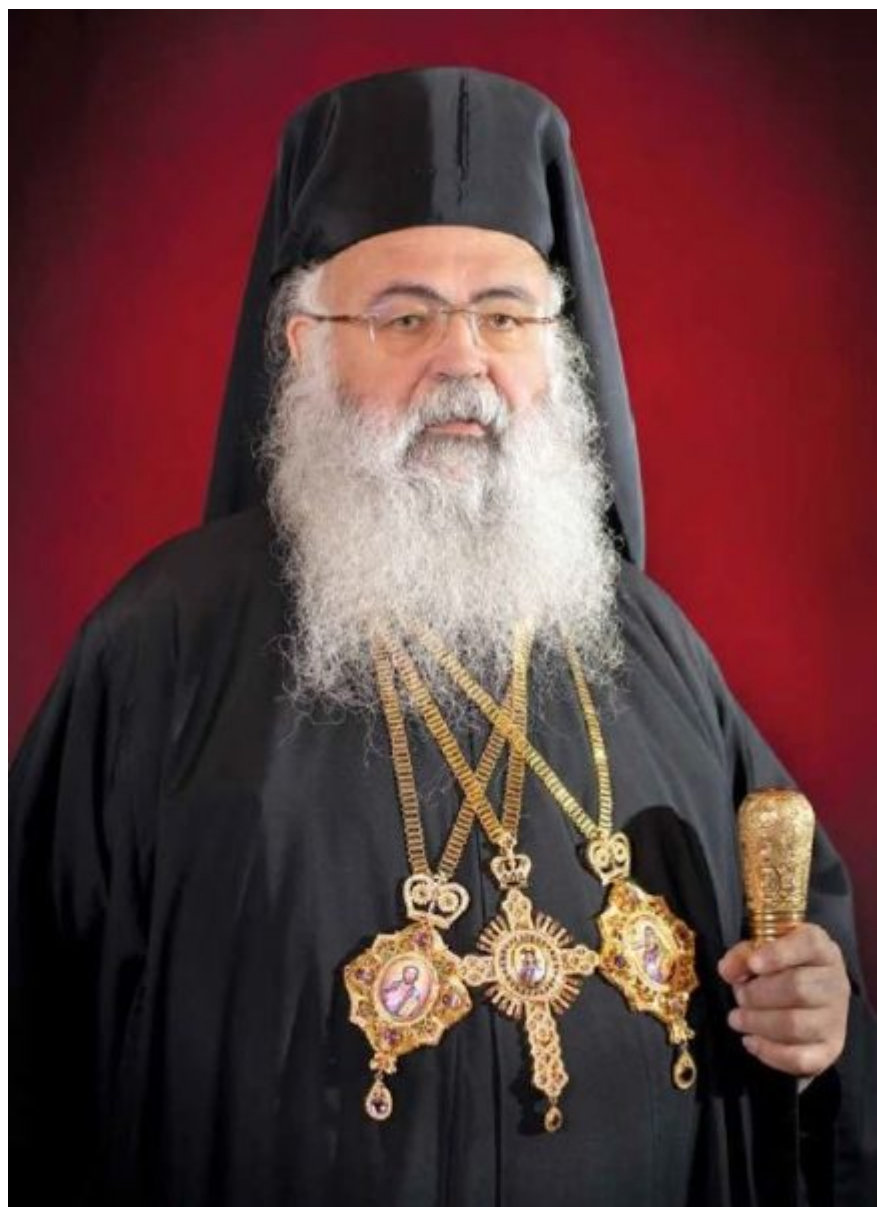
α) Κατά τις ημέρες της Αγίας Εβδομάδας, τη Μ. Πέμπτη, οι ιερείς της Γιαλούσας κατά παλαιάν συνήθειαν άλλαζαν τις ποδιές της Αγίας Τράπεζας και εσκούπιζαν τη σκόνη από το αρχαίο κιβώριό της και εσάριζαν το ιερό βήμα, και τα ποσαρώματα, μαζί με τον άγιο κορνιοκτό από την Αγία Τράπεζα, τα έδιναν σε ψαράδες και ναυτικούς και σε όσους έπλεαν το θαλασσινό πόντο ούτως ώστε αν εθαλασσοκινδύνευαν να τα ρίξουν στη θάλασσα για να ειρηνεύσει το πέλαγος.

Κι αλλού, πάλιν:

β) Στις ημέρες της ανομβρίας έδωκεν εντολήν ο παπά Λοίζος να νηστέψει ο κόσμος και οι γυναίκες έφεραν νήματα άκλωστα και έζωσαν τον Αρχάγγελο και κρατώντας τα εξαπτέρυγα, τις εικόνες κατηφόρισαν για την Αγία Θέκλη και τον Άη Γιώρκη και από τις αμμοθήνες έφτασαν στον Λιμνιώνα. Όταν έφτασαν στην άκρη της αποβάθρας ακούμπησαν τις άκρες των εικόνων μέσα στο θαλασσινό νερό. Στην επιστροφή μέχρι να φτάσουν στις αποθήκες του καπνού, άρχισε να βρέχει... και η παράκληση έγινε ευχαριστία!

Με δάκρυα στα μάτια διηγούνταν οι πρώην εγκλωβισμένοι όταν αναγκάστηκαν να έρθουν στις ελεύθερες περιοχές. Θυμάμαι κάποιους Γιαλουσίτες που περιέγραφαν «Εκάμαμεν την τελευταία λειτουργία στον Αρχάγγελο. Εκατεβάσαμεν τους πολυελέους και τα καντήλια, εσηκώσαμεν τις εικόνες κατά σειράν, εσυστείλαμεν με φόβο τα δισκοπότηρα, το Ευαγγέλιον, τα βιβλία της εκκλησίας... Εφιλούσαμε τούς τοίχους και τις πέτρες. Ύστερα εκατεβήκαμεν στο νεκροταφείο. Καθένας μπροστά στο μνήμα των δικών του. Ο παπά Λοΐζος διάβαζε χωρίς σταματημό... Ότι σὺ εἶ ἡ Ἀνάστασις... Και μείς κλαίγαμε και παρακαλούσαμε τούς νεκρούς να μας δώσουν συγχώρεση γιατί τούς αφήναμε πίσω μας... Ο γέρο Ττοουλής, ο καντηλανάφτης του Αρχαγγέλου φεύγοντας κλείδωσε την εκκλησία και πήρε τα κλειδιά. Εστέκετο με ιερατική ακαμψία, μετά έσκυψε, γονάτισε και φίλησε την πόρτα τού Αρχαγγέλου, και το χώμα της Γιαλούσας. Φεύγοντας δεν πήρε μαζί του τίποτα, παρά μόνο την εικόνα του Νυμφίου Χριστού, τυλιγμένη σε καθαρό σεντόνι «σινδόνι καθαρά».

Είχα την ευκαιρία να γνωρίσω και να συναναστραφώ και με πολλούς κατοίκους της Επτακώμης που ζούσαν στον Άγιο Θωμά της Μητροπολιτικής περιφέρειας Πάφου. Τους άκουσα να μιλούν πολλές φορές για το πώς διέσωσαν το αρχαίο Ευαγγέλιό τους, που με ιδιαίτερη ευλάβεια φυλάσσεται «άχρι καιρού» επιστροφής στην Επτακώμη και στην Εκκλησία του Αποστόλου Λουκά, στο Μουσείο της Ιεράς Μονής Κύκκου. Υποκλίνομαι και σ' αυτούς που με κίνδυνο της ζωής τους διέσωσαν τα πολύτιμα κειμήλιά μας".

“Παρουσιάζοντας σήμερα τους καλαίσθητους τόμους με τις εικόνες της Καρπασίας ευχαριστούμε και συγχαίρουμε όσους κοπίασαν για την έκδοση αυτή και όσους συνεισέφεραν χρήματα γι’ αυτό τον σκοπό. Κυρίως, όμως, ευχαριστούμε και ευγνωμονούμε όσους μας διέσωσαν τους θησαυρούς αυτούς, οι οποίοι στις συνθήκες που ζούμε δεν είναι μόνο θρησκευτικοί αλλά και εθνικοί θησαυροί. Αυτοί οι άνθρωποι, επώνυμοι αλλά και ευσεβείς ανώνυμοι, δικαιούνται να έχουν την ευγνωμοσύνη και τον θαυμασμό μας. Μακαρίζουμε σήμερα τούς αγαθούς λευίτες της Καρπασίας... τον Παπά Λοίζο, τον Παπά Ήλία, τον Παπά Μιχαήλ και άλλους πολλούς. Αλλά και τους ευσεβείς λαϊκούς· τον Αβέρκιο, τους δασκάλους, τη Δώρα Στεργίδου, τον γέρο Χριστόδουλο τον καντηλανάφτη, πλήθος άλλων που διετέλεσαν εγκλωβισμένοι, τα παιδιά και τα εγγόνια τους πού έτρεχαν στις εκκλησίες και τα παρεκκλήσια με κίνδυνο της ζωής τους, όλους τους επωνύμους και ανωνύμους που έσωσαν τις εικόνες μας! Είθε ειρηνικά πλέον, παραδεδομένοι στον κοινό ύπνο και το μυστήριο της ησυχίας να τιμηθούν από τον Θεόν όπως τους αξίζει. Είθε τα παιδιά και τα εγγόνια τους να εκπληρώσουν το μεγάλο τάμα. Κατά την επιστροφή στη μαρτυρική γη να επαναφέρουν εκεί τις εικόνες αλλά και τα

ιερά λείψανά τους για να αναπαυθούν στην πατρική γη”, κατέληξε ο Αρχιεπίσκοπος.